

กลุ่มงาน	บริการ
เลขที่.....	3670
วันที่.....	- 1 พ.ย. 2553 เวลา.....



สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดท่องเที่ยว	การจราจร
เลขที่รับ	10214
วันที่	พ.ย. 2553
เวลา	15.30 น.

ที่ สอ 0228.07/ ว ๘๘

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวนานท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

๒๗ ตุลาคม 2553

เรื่อง การจัดบริการสุขภาพช่องปากเพื่อสนับสนุนนโยบายโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด

ตามที่กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาศักยภาพสถานีอนามัยเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยมีงานส่งเสริมทันตสุขภาพและงานบริการด้านสุขภาพช่องปากเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องดำเนินการ รวมทั้งในปีงบประมาณ 2554 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีการบริหารจัดการงบประมาณ เพื่อจัดบริการส่งเสริม ป้องกัน และรักษาทางทันตสาธารณสุข ในบางกลุ่มเป้าหมายเป็นกรณีเฉพาะ นั้น

เพื่อให้สถานบริการสุขภาพในทุกจังหวัดสามารถจัดบริการสุขภาพช่องปากได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้ว เห็นควรให้จังหวัดดำเนินการ

1. ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากระดับจังหวัด วางแผนกำลังคนด้านสุขภาพช่องปากจังหวัด โดยคำนึงถึงบริการสุขภาพช่องปากของประชาชน และร่วมกับทุกเครือข่าย บริการสุขภาพ วางแผนจัดหากุญแจทันตกรรม และวัสดุประกอบการทำงานสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้สอดคล้องกับแผนกำลังคนด้านสุขภาพช่องปากข้างต้น

2. ให้ทุกจังหวัดสนับสนุนงานสุขภาพช่องปากในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ดังนี้

2.1 สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเดียวหรือหลัก ที่ไม่มีเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขปฏิบัติงาน ให้เครือข่ายบริการสุขภาพทั้งจากโรงพยาบาลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่มีทันตบุคลากรปฏิบัติงาน จัดระบบหมุนเวียนเพื่อให้บริการสุขภาพช่องปากอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

2.2 สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่เป็นเครือข่าย และไม่มีเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขปฏิบัติงาน ให้เครือข่ายบริการสุขภาพพิจารณาจัดบริการสุขภาพช่องปากตามความเหมาะสม

2.3 จัดระบบให้คำปรึกษาการจัดบริการสุขภาพซึ่งปากแก่เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข
ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรเทพ ศิริวนารังสรรค์)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

นาย แม่ แม่ พ.

ส.ธ. ป.ส.ส. จังหวัดเชียงใหม่

ส.อ. ส.บ. ก.ส. จังหวัดเชียงใหม่

1. ผู้อำนวยการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ หัวด
วิชาการ ศิลปวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดเชียงใหม่

2. กองทุนหมู่บ้าน

2.1 รพ.สต. เสื้อรา ที่อยู่หลังห้องน้ำ ใจกลางเมือง เชียงใหม่

ให้สัญญาจะดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ดังนี้

2.2 รพ.สต. เสื้อรา หัวด ที่ไม่มีกันดูดสากลปัจจุบัน

ให้ดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ดังนี้

2.3 จัดทำบันทึกประจำวัน จดหมายเชิญชวน ให้กับผู้ที่มีส่วนได้เสีย

ผู้ที่มีส่วนได้เสีย คือ ผู้ที่มีส่วนได้เสีย คือ ผู้ที่มีส่วนได้เสีย

โทร. 0 2590 1757, 1763

โทรสาร 0 2590 1757

ทราบ

ดำเนินการตามที่ระบุ

(นายสุริยา รัตนปริญญา)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม

3 พ.ศ.๒๕๖๗

(นายสมหมาย วงศ์บุตร) ๑๘๖.๕๘

สาธารณสุขอำเภอ (นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ)

ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ จัดทำบันทึกประจำวัน

แนวทางการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลงานทันตสาธารณสุข ปี 2554

จังหวัดมหาสารคาม

ประเด็นการนิเทศ	ข้อกำหนด/ตัวชี้วัด	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
1. การบริหารงานทันตสาธารณสุขภายในอำเภอ	1.1 มีการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมของทันตบุคลากรระดับอำเภอ ระดับตำบล			
	1.2 มีแผนงาน/โครงการทันตสาธารณสุขครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายตามเกณฑ์ กองทุนทันตกรรม ของ สปสช.			
	1.3 มีทันตบุคลากรรับผิดชอบงานในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ที่ชัดเจน			
	1.4 มีผู้ประสานงานระหว่าง โรงพยาบาลและ สสอ.			
	1.5 มีการจัดทำข้อมูลและรายงานทันตสาธารณสุข ถูกต้อง ทันสมัย และส่งทันเวลา			
	1.6 มีการประชุมทันตบุคลากรภายในอำเภออย่างน้อย 2 ครั้ง/เดือน และสรุปการประชุมให้ กปสอ. ทราบทุกครั้ง			
	1.7 <u>กรณี</u> ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมประชุม มีการบันทึก สรุปผลการประชุมเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้น			
	1.8 มีสรุปผลการดำเนินงาน หรือสรุปความก้าวหน้าในการดำเนินงาน			
	1.9 อื่นๆ ตามความเหมาะสม			

การจัดทำแผนขอให้คำนึงถึง

1. นโยบาย นพ.สสจ.ยุทธศาสตร์ระบบสาธารณสุข ยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพของอำเภอ
2. แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ การส่งเสริมสุขภาพช่องปากสู่การปฏิบัติจังหวัดคุณภาพตามภารกิจภายในปี 2555
3. เป้าหมายและชุดสิทธิประโยชน์ภายใต้กองทุนทันตกรรม
4. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคาม กลยุทธ์ในการพัฒนาโดยนำข้อมูลที่มีอยู่ หากไม่มีข้อมูลระดับอำเภอ ให้ใช้ข้อมูลระดับจังหวัดไปพลาญก่อน
5. ดำเนินการให้ดียังไง ให้ดีที่สุด จังหวัดที่มีความต้องการสูงที่สุด เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย
6. วันที่ 15 พ.ย. 53 กลุ่มงานประกัน จะจัดประชุมเรื่องกองทุนต่างๆ ขอให้ผู้รับผิดชอบแผนเข้าประชุม โดยนำแผนทันตฯของอำเภอมาด้วย
7. ส่งแผนที่ผ่าน กปสอ. ถึงจังหวัดภายใน 24 พ.ย. 53
8. วันที่ 26 พ.ย. 53 ประชุมพิจารณาเพื่อนุมัติแผนให้ทุกอำเภอเตรียมเอกสารจำนวน 18 ชุด ให้คณะกรรมการ และ สไลด์นำเสนอ

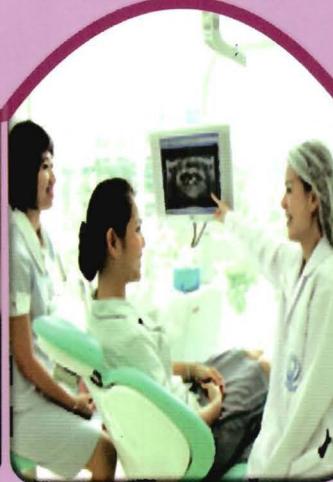
ตารางการจัดสรรงบบริการทันตกรรมแยกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 54 (ข้อมูล 1 ก.ค. 53)

อำเภอ	จำนวนประชากรทุกสิทธิ	คุณ 12.13 บาท
เมืองมหาสารคาม	137,626	1,669,403.38
แก่งคอย	25,079	304,208.27
โกรกสุมพิสัย	101,706	1,233,693.78
กันทร์วิชัย	66,859	810,999.67
เชียงยืน	51,823	628,612.99
ชื่นชม	20,419	247,682.47
บรรจิต	91,403	1,108,718.39
กุดรัง	30,682	372,172.66
นาเขือก	50,544	613,098.72
พยัคฆ์ภูมิพิสัย	75,267	912,988.71
วาปีปทุม	96,237	1,167,354.81
นาดูน	31,390	380,760.70
ยางสีสุราษฎร์	28,939	351,030.07
มมส.	22,842	277,073.46
รวม	830,816	10,077,798.08

หมายเหตุ : มมส. จะบวกเข้ากับ ตำบลbam เรียง 12,842 ราย , ตำบลท่าขอนยาง 10,000 ราย



คุ้มครองทุนทันตกรรม



สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2554





คู่มือบริหารกองทุนกันตกรรม

โดย



๓๐๙๒



คำนำ

การสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้เกิดขึ้นในประเทศไทย เป็นภารกิจที่ยากและซับซ้อน ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น สาขาวิชาชีพ และที่สำคัญคือผู้ให้บริการสุขภาพแก่ประชาชน การพัฒนาระบบสุขภาพให้ประชาชนเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการบริหารของทุนหลักประกันสุขภาพเป็นกลไกสำคัญ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเป็นเอกสารในการบริหารของทุนทันตกรรม ปีงบประมาณ 2554 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้จัดทำคู่มือบริหารของทุนทันตกรรมในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าขึ้น เพื่อเป็นมาตรฐานและเอกสารอ้างอิงสำหรับการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการสร้างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่สร้างความมั่นใจ ให้กับประชาชนทุกคน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและผู้ให้บริการมีความสุข

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องจะได้ใช้คู่มือเล่มนี้ให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบรรลุถึงการมีสุขภาพดีถ้วนหน้าต่อไป

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ตุลาคม 2553

สารบัญ

บทที่ 1 กรอบแนวคิดการบริหารจัดการกองทุนทั่วกรุง	7
บทที่ 2 การบริหารงบกองทุนทั่วกรุง	11
บทที่ 3 หลักเกณฑ์การจัดสรรและจ่ายเงิน	17
บทที่ 4 บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 5 ตัวชี้วัด การติดตามและประเมินผล	31
บทที่ 6 ประเด็นและขอบเขตการทำแผนงาน/โครงการทั่วสาระนสุข	39

บทที่ 1

กรอบแนวคิดการบริหารจัดการ กองทุนกันตกรรม



บทที่ 1

กรอบแนวคิดการบริหารจัดการกองทุนกันตกรรม

การบริการทันตกรรมเป็นส่วนหนึ่งในระบบบริการสุขภาพที่สำคัญ จากข้อมูลขององค์กรอนามัยโลกพบว่า ในกลุ่มประเทศที่มีการจัดบริการทันตกรรมพร้อมอย่างเป็นระบบแก่เด็กนักเรียนในระบบหลักประกันสุขภาพได้แก่ ประเทศอังกฤษ เดนมาร์ก และสวีเดน พมอัตราประสบการณ์ฟันผุในเด็กอายุ 12 ปีลดลงอย่างต่อเนื่องขณะที่ประเทศไทยได้ซึ่งแม้มีมาตรฐานต่ำกว่าเด็กอายุ 12 ปีไม่ได้มีการจัดระบบบริการเชิงรุกแก่กลุ่มเด็ก กลับมีอัตราการเกิดฟันผุเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จากปี ค.ศ. 1972 อัตรา DMFT 0.6 มาเป็น 3.1 ในปี ค.ศ. 1995

สถาบันการณ์สุขภาพช่องปากกับกันตสุขภาพ

ประเทศไทยมีการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพเป็นระยะมาอย่างต่อเนื่อง พบร่วม 20 ปีที่ผ่านมาแม้จะมีกิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพและให้บริการแก่นักเรียนที่มีปัญหานโยบายในโรงเรียนประถมศึกษา แต่ปัญหาฟันผุในเด็กอายุ 12 ปี ยังค่อนข้างคงที่ ไม่มีแนวโน้มลดลง (ค่า DMFT = 1.5, 1.6, 1.6, และ 1.6 ในปี พ.ศ. 2532, 2537, 2543-2544 และ 2549 ตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม แนวโน้มฟันผุในเด็กเล็กอายุ 3 ปีกลับมีแนวโน้มดีขึ้นตามลำดับกล่าวคือ มีเด็กอายุ 3 ปีที่ปราศจากฟันน้ำนมผุจากการสำรวจในปี 2545 เพียงร้อยละ 28 และอัตราค่อยๆเพิ่มขึ้นตามลำดับจากการสำรวจในปี 2550 พบร่วม มีเด็กปราศจากฟันผุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 37 อย่างไรก็ตาม ยังคงมีเด็กเล็กมากกว่าร้อยละ 60 ที่ยังมีฟันผุ

กลุ่มวัยทำงานและกลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่พบปัญหาการสูญเสียฟันอย่างชัดเจน ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี มีอัตราของผู้ที่มีการสูญเสียฟันในช่องปากสูงถึงร้อยละ 83 เฉลี่ย 3.9 ช่อง/คน อัตราการสูญเสียฟันนี้จะเกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิตจนถึงผู้สูงอายุ การสูญเสียฟันในผู้สูงอายุมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 10 ช่อง/คน อาจกล่าวได้ว่า ผู้สูงอายุเกือบทุกคนมีปัญหาการบดเคี้ยวอาหาร การปราศจากฟันทั้งปากซึ่งเป็นดัชนีที่บ่งบอกถึงผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างชัดเจนพบถึงร้อยละ 10.5

แม้ในภาพรวม การคงอยู่ของฟันในช่องปากจะเพิ่มมากขึ้นในทุกกลุ่มอายุ แต่จากการสำรวจทุกครั้งพบว่า โรคฟันผุในฟันน้ำนมอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง เนื่องจากพบว่า มีเด็กจำนวนมากที่มีฟันผุตั้งแต่อายุเพียง 3 ขวบ เท่านั้น และอัตราการเกิดฟันผุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วระหว่างช่วงอายุ 3-5 ปี ข้อมูลจากการสำรวจค่า ฟันผุ ตอน บุด (DMFT) อยู่ในระดับมากกว่า 3 ช่อง/คน ขึ้นไปในเด็กอายุ 3 ปี และสูงขึ้นในระดับ 5-6 ช่อง/คนในเด็กอายุ 5-6 ปี

การเข้าถึงระบบบริการกันตกรรม

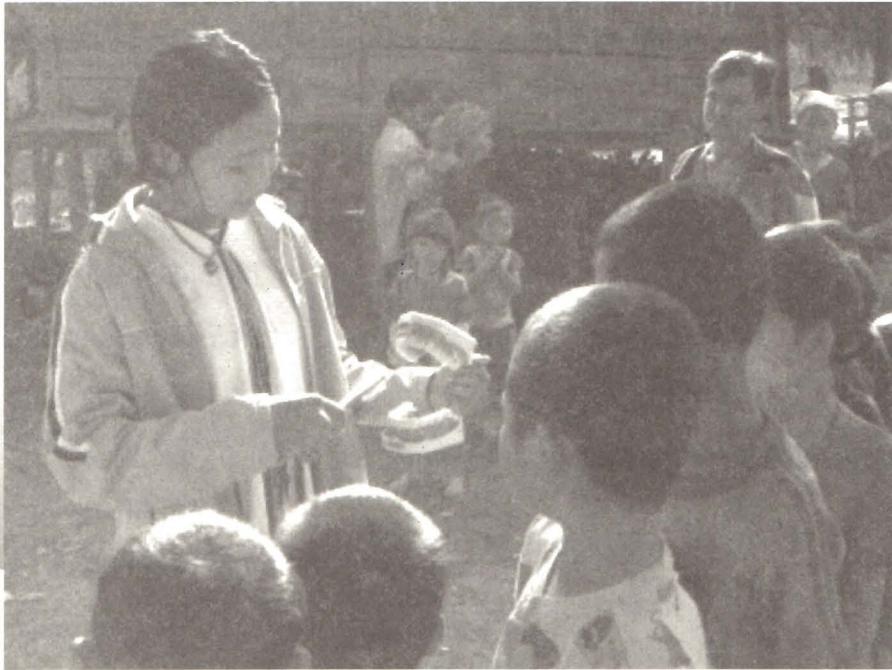
จากล่ามได้ว่า แม้จะมีการจัดบริการทันตกรรมในทุกระดับการบริการ ตั้งแต่ระดับสถานีอนามัย ในหลายพื้นที่ โรงพยาบาลชุมชน ไปจนกระทั่งโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย แต่การเข้าถึงบริการด้านทันตกรรม ในภาครัฐยังคงต่ำ จากข้อมูลกรมสนับสนุนบริการ กระทรวงสาธารณสุข ปี 2551 พบว่า มีประชาชนไปใช้บริการทันตกรรมในระบบ UC เพียงร้อยละ 15 อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการสนับสนุนกิจกรรมทันตกรรมส่งเสริมและทันตกรรมป้องกันอย่างเป็นรูปธรรมในรูปแบบ vertical program แก่เด็กวัยประถมศึกษา ได้แก่ การเคลือบหลุ่มร่องฟัน และการตรวจสุขภาพซ่องปาก แต่กลับพบว่า มีเพียงร้อยละ 35 เท่านั้นที่ได้รับบริการทันตกรรม เมื่อพิจารณาถึงอัตราการให้บริการทันตกรรมของทันตบุคลากรจากข้อมูลกรมสนับสนุนบริการ กระทรวงสาธารณสุข พบว่า ในปี 2551 ทันตบุคลากรหนึ่งคนสามารถให้บริการทันตกรรมแก่ประชาชนได้ประมาณ 1,500 คน คิดเฉลี่ยประมาณสัปดาห์ละ 30 คนเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข รายงานว่า ความอัตราทันตแพทย์เท่ากับ 6,578 คน แต่ปัจจุบันมีทันตแพทย์เพียงร้อยละ 47.8 เท่านั้น ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ และมีการกระจายตัวของทันตแพทย์ในเมืองใหญ่เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงเทพมหานคร และกว่าร้อยละ 50 ของทันตแพทย์ในเขตเมืองอยู่ในภาคเอกชน เป็นเหตุให้เขตชนบทยังคงประสบปัญหาขาดแคลนทันตบุคลากร

แม้จะมีความพยายามในการผลิตทันตภาคมาช่วยแบ่งเบาภาระแก่ทันตแพทย์ก็ตาม แต่ยังคงมีไม่เพียงพอ ยิ่งกว่านั้น ในจำนวนนี้ มีเพียงส่วนน้อยที่ปฏิบัติงานในสถานีอนามัย และยังต้องช่วยแบ่งเบาภาระของเจ้าหน้าที่อื่นๆในสถานที่ทำงานด้วย จึงยิ่งทำให้ผลลัพธ์ของงานด้านทันตกรรมไม่paranormal ตามที่ตั้งใจ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการกำหนดมาตรการที่จำเป็นต่อการควบคุม สร้างความชุกของโรคในช่องปากตั้งแต่เยาว์วัย และเร่งรัดการกระจายทันตบุคลากรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้ง สำรวจหาความร่วมมือจากภาคเอกชนในการจัดบริการแก่ประชาชนในเขตเมืองมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

การบริหารงบกองทุนกันตกรรม



บทที่ 2

การบริหารงบกองทุนกับตกรรม

ปัจจุบันประชาชนทุกกลุ่มอายุมีแนวโน้มประสบปัญหาสุขภาพซึ่งปากสูงขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การเข้าถึงบริการทันตกรรม และสามารถควบคุมสถานการณ์การเกิดโรคในช่องปากในระยะยาวได้ คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจึงแยกการจัดการบริการทันตกรรมไว้เป็นรายการเฉพาะ เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยบริการที่ให้บริการทันตกรรมส่งเสริมป้องกัน ทันตกรรมรักษาในเด็กและหญิงตั้งครรภ์ และการให้บริการพัฒนาระบบบริการทันตกรรมสู่มาตรฐานสากล ให้สามารถได้รับบริการทันตกรรมได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อควบคุมสภาวะสุขภาพซึ่งปากในกลุ่มเด็กปฐมวัยและเด็กประถมศึกษาโดยบูรณาการ งานสร้างเสริมสุขภาพซึ่งปาก ป้องกันโรค และรักษาทางทันตกรรม (Comprehensive care)

1.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลสุขภาพซึ่งปากในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์

1.3 เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการพัฒนาให้อย่างทั่วถึง เป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

1.4 เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพซึ่งปากและทันตกรรมป้องกันแก่ประชาชน ให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลสุขภาพซึ่งปากได้อย่างแท้จริง

2. กลุ่มเป้าหมาย

2.1 กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่

2.1.1 กลุ่มหญิงมีครรภ์

2.1.2 เด็กปฐมวัย

2.1.3 เด็กวัยเรียน (เน้นเด็ก ชั้น ป. 1 โดยให้จัดบริการทันตกรรมผสมผสานอย่างสมบูรณ์ ส่วนเด็กชั้นมีปีน ให้บริการตามความจำเป็น)

2.1.4 ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป

2.2 กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ กลุ่มเยาวชนและวัยทำงาน

3. การบริหารงบประมาณ

ในปีงบประมาณ 2554 งบกองทุนทันตกรรมในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้จงงบประมาณมาจาก 2 ส่วนคือ

- ค่าบริการทันตกรรมส่งเสริมป้องกัน จำนวนงบประมาณ 37.00 บาทต่อประชากร เพื่อบริการทันตกรรมส่งเสริมป้องกันผสานกับการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคทั่วไปสำหรับคนไทยทุกคน
- ค่าบริการทันตกรรมรักษาในเด็กและทันตกรรมประดิษฐ์(ฟันเทียม) จำนวนงบประมาณ 2.25 บาทต่อประชากร เพื่อบริการทันตกรรมรักษาในเด็ก 1-12 ปี และทันตกรรมประดิษฐ์(ฟันเทียม)ในผู้สูงอายุ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดบริการให้เกิดการเข้าถึงบริการทันตกรรมในกลุ่มเป้าหมาย สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงจัดระบบการบริหารจัดการงบประมาณโดยบูรณาการงบ 2 ส่วนรวม 39.25 บาทต่อประชากรสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำนวน 47.99 ล้านคนเพื่อจัดสรรงบเป็นค่าบริการทันตกรรม หันนี้งบประมาณดังกล่าวมีการหักเงินเดือนระดับประเภทก่อนการจัดสรรงบเหลือสำหรับจัดสรรงบจำนวน 27.37 บาทต่อประชากรสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

- งบบริการฟันเทียม ในอัตรา 2.25 บาทต่อประชากรสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
- งบบริการทันตกรรมส่งเสริมป้องกัน ในอัตรา 25.12 บาทต่อประชากรสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคจำเป็นต้องใช้ครอบคลุมประชากรไทยทุกคนทุกสิทธิ ดังนั้นการจัดสรรงบสำหรับบริการทันตกรรมส่งเสริมป้องกันจึงคำนวณตามฐานประชากรหั้งประเทศไทย จำนวน 64.38 ล้านคน คิดเป็น 18.73 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้มีการบริหารจัดการงบบริการทันตกรรมส่งเสริมป้องกัน ดังนี้

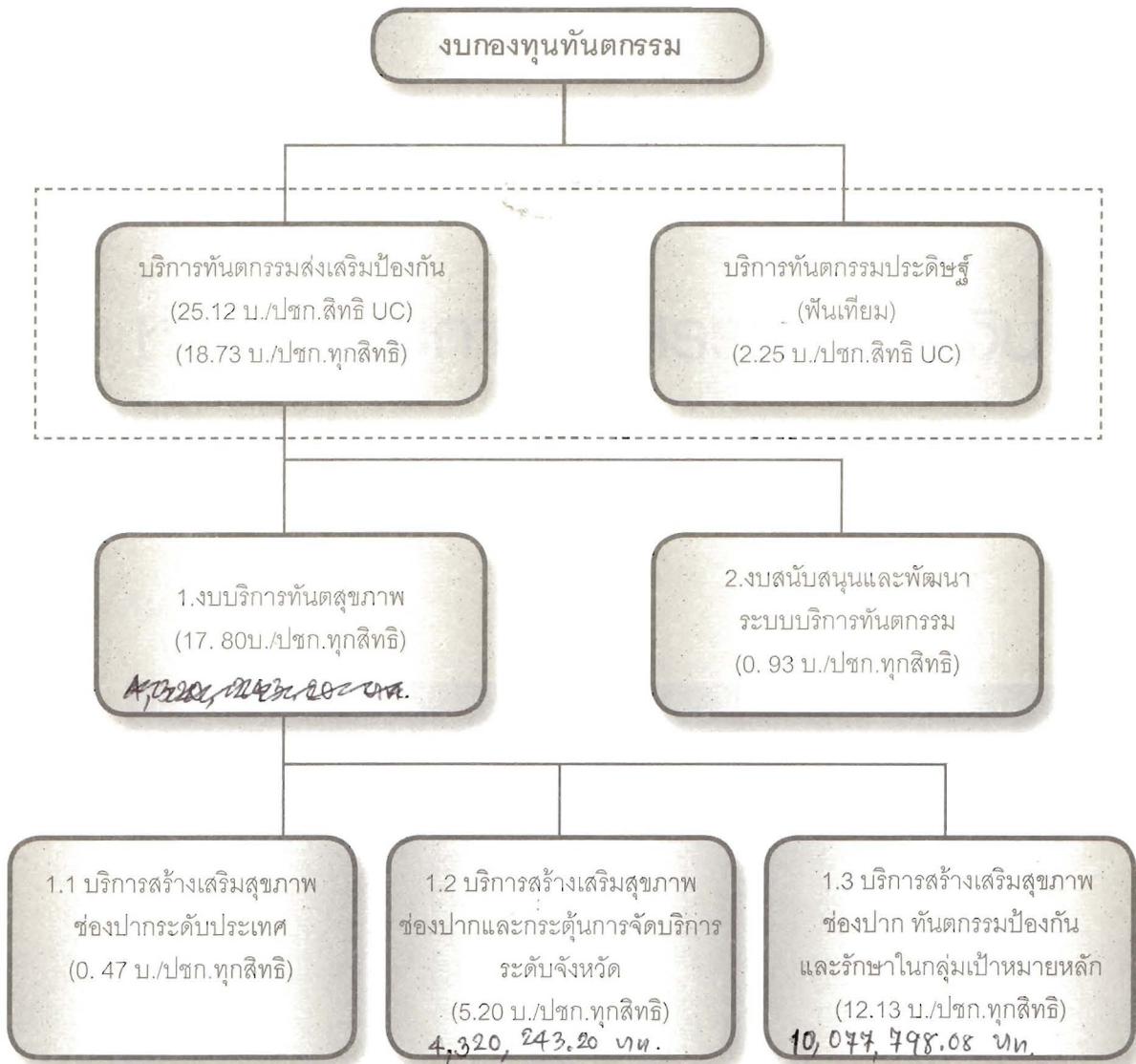
2.1 งบบริการทันตสุขภาพ ในอัตรา 17.80 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ โดยแบ่งการบริหารจัดการเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 งบบริการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ในอัตรา 0.47 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ ส่วนที่ 2 งบบริการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและกระดูกการจัดบริการระดับจังหวัด ในอัตรา 5.20 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ

ส่วนที่ 3 งบบริการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลัก ในอัตรา 12.13 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ

2.2 งบสนับสนุนและพัฒนาระบบบริการทันตกรรมในอัตรา 0.93 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ

กรอบการบริหารงบกองทุนกันตกรรม



จำนวนเงินตาม ปชก.ทุกสิทธิ = 830,816 บาท

บทที่ 3

หลักเกณฑ์การจัดสรรและจ่ายเงิน



บทที่ 3

หลักเกณฑ์การจัดสรรและจ่ายเงิน

งบอัตราเหมาจ่ายบริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในที่น่วงบริการได้รับมีครอบคลุมค่าใช้จ่ายการดูแลด้านทันตสุขภาพ รวมชุดสิทธิประโยชน์ แต่เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการด้านทันตกรรมและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจึงแยกการจัดการบริการทันตกรรมไว้เป็นรายการเฉพาะเพิ่มเติม โดยการบูรณาการค่าบริการทันตกรรมส่วนเสริมป้องกัน และทันตกรรมรักษาในเด็ก และทันตกรรมประดิษฐ์ตามpracticeในเอกสารกราบบริหารงบประมาณจ่ายรายหัว ประจำปีงบประมาณ 2554 เข้าไว้ด้วยกัน ในอัตรา 39.25 บาทต่อหัวประชากรสิทธิหลักประกันสุขภาพล้วนหน้า ทั้งนี้งบประมาณดังกล่าวมีการหักเงินเดือนที่ระดับประเทศก่อนการจัดสรร คงเหลือสำหรับจัดสรรจำนวน 27.37 บาทต่อประชากรสิทธิหลักประกันสุขภาพล้วนหน้า

เพื่อให้การจัดสรรและจ่ายเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติโดยกองทุนทันตกรรม จึงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรและจ่ายเงินดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. งบบริการกันตสุขภาพ

งบบริการทันตสุขภาพ เป็นงบที่จัดสรรเพื่อบริการสร้างเสริมสุขภาพซ่องปากและทันตกรรมป้องกันให้กับน่วงบริการในอัตรา 17.80 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

1.1 บริการสร้างเสริมสุขภาพซ่องปากระดับประเทศ

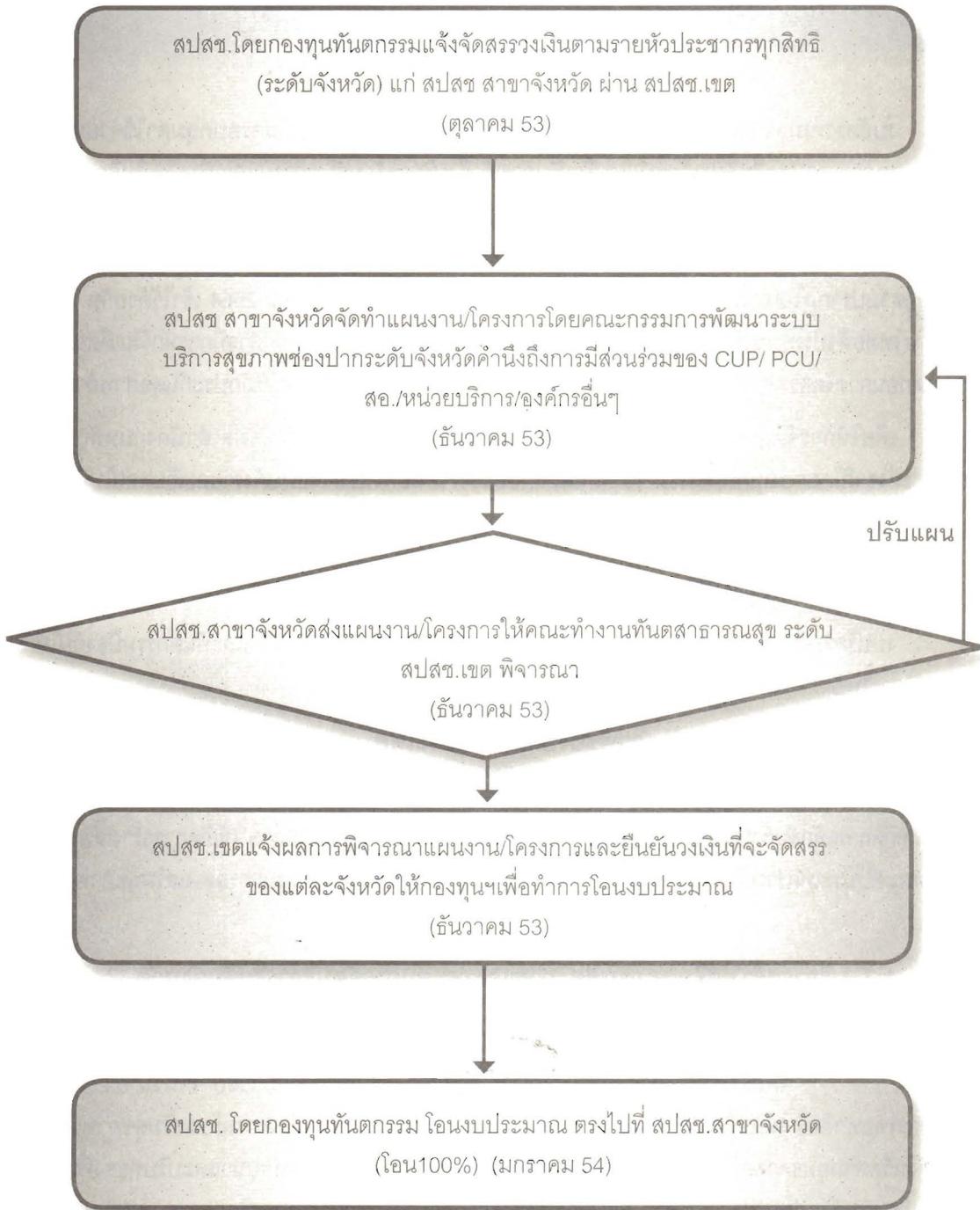
จัดสรรงบประมาณจำนวน 0.47 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อน ก่อกระแสรส์คอม ให้เกิดการผลักดันด้านนโยบายสาธารณะ และสนับสนุนเชิงระบบในระดับมหาวิทยาลัย ให้เกิดการสร้างเสริมสุขภาพซ่องปากระดับประเทศร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นต้น

1.2 บริการสร้างเสริมสุขภาพซ่องปากและกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด

1.2.1 แนวทางการจัดสรร

จัดสรรงบประมาณในลักษณะ Capitation with project-based จำนวน 5.20 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ ให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อสนับสนุนการดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพซ่องปาก ระดับจังหวัดตามยุทธศาสตร์ระดับประเทศและจังหวัด และสอดคล้องตามสภาพปัญหาและบริบทของพื้นที่ ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวอยู่ภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพซ่องปากระดับจังหวัด และพิจารณาอนุมัติแผนงานโครงการโดยคณะกรรมการทันตสาธารณสุขระดับ สปสช.เขต ที่ได้รับการแต่งตั้งโดย คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพระดับเขตพื้นที่

1.2.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้



1.2.3 ขอบเขตกิจกรรมการดำเนินการ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1) แผนงาน/โครงการระดับจังหวัด มีขอบเขตกิจกรรมการดำเนินการดังนี้

1 สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ระดับประเทศที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพช่องปาก

2. สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพช่องปาก

3. พัฒนาและสนับสนุนการกระจายทันตบุคลากรในระบบบริการปฐมภูมิ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการทันตสาธารณสุขในพื้นที่

4. ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทันตสาธารณสุขในพื้นที่ให้มากขึ้น โดยพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชนในพื้นที่

5. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในระบบปกติ เช่น การกำหนดมาตรการทางสังคม นโยบายสาธารณสุข การเฝ้าระวังปัจจัย/สิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยสำคัญในพื้นที่และจัดการแก้ไขปัจจัย งานทันตกรรมเพื่อคนพิการ เป็นต้น

6. สนับสนุนการดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือโดยชุมชนเอง เช่น อบจ. อบต. เทศบาล เครือข่ายชุมชน เป็นต้น

2) แผนงาน/ โครงการระดับ หน่วยบริการประจำ(CUP) /หน่วยบริการปฐมภูมิ (PCU) /สอ./ องค์กรอื่นๆ มีขอบเขตกิจกรรมการดำเนินการดังนี้

เป็นโครงการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากที่ดำเนินงานแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยเป็นการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับสภาพปัจจัย และบริบทของพื้นที่ มุ่งเน้นในกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ กลุ่มเยาวชน (มัธยมศึกษาขั้นปี) วัยทำงาน และกลุ่มอื่น

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการสร้างเสริมและป้องกันสุขภาพช่องปากในระดับจังหวัด CUP/ PCU/สอ./หน่วยงานอื่นในงบดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด ต้องไม่เข้าซ้อนกับการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับหน่วยบริการประจำ

หมายเหตุ : งบประมาณในข้อ 1.2 เป็นงบที่ต้องนำไปใช้สำหรับการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการจัดบริการทันตสุขภาพ

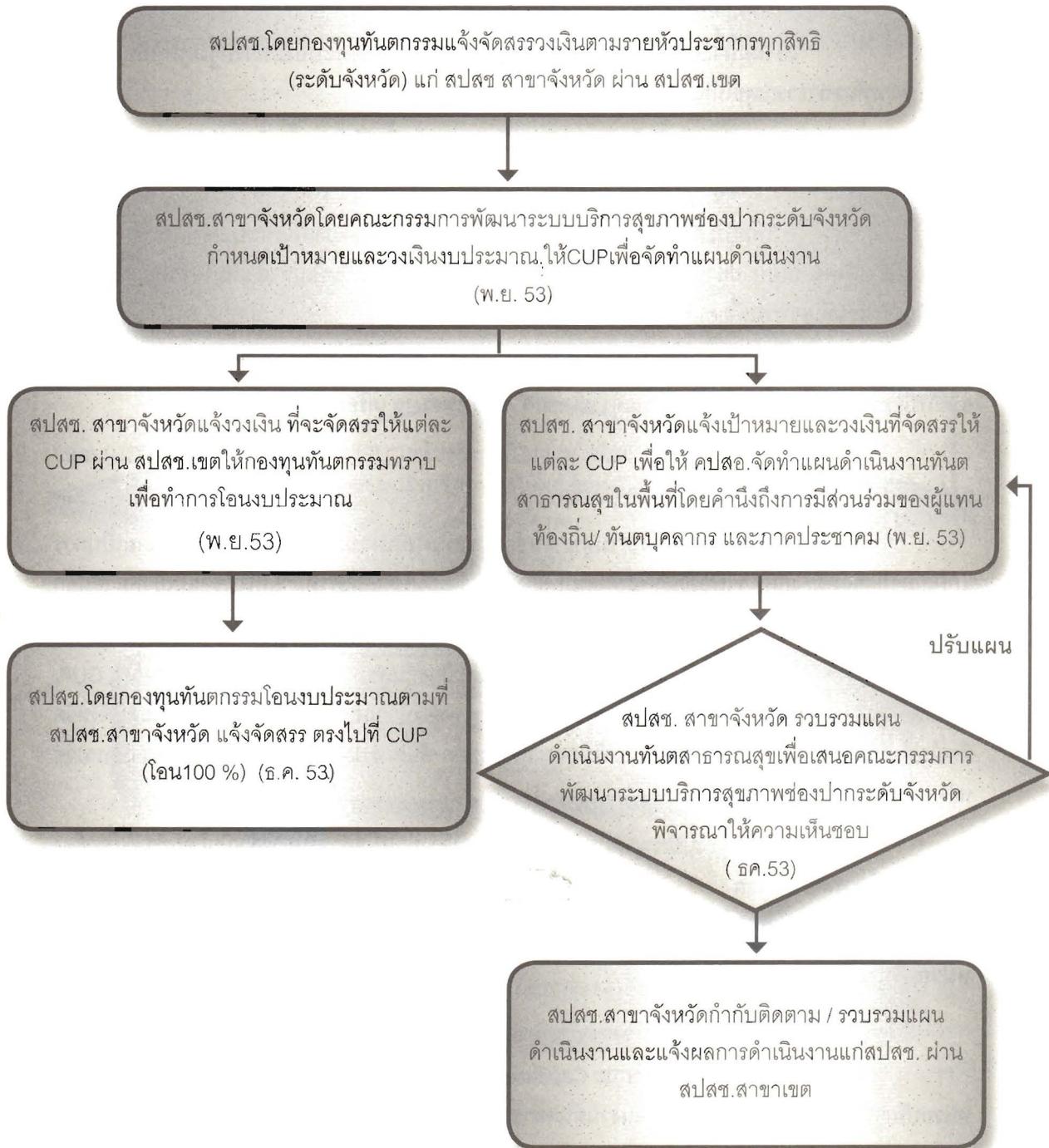
1.3 บริการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับ หน่วยบริการประจำ

1.3.1 แนวทางการจัดสรรงบ

จัดสรรงบประมาณในลักษณะ Capitation จำนวน 12.13 บาทต่อประชากรไทยทุกสิทธิ ให้กับ หน่วยบริการประจำ เพื่อจัดทำแผนดำเนินงานทันตสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วยงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก

ทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักในพื้นที่ ทั้งนี้การจัดทำแผนดังกล่าวให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนท้องถิ่น/ ทันตบุคลากร และภาคประชาชนด้วย

1.3.2 ขั้นตอนการดำเนินการและการจัดสรรงาน มีดังนี้



1.3.3 ขอบเขตกิจกรรมการดำเนินการ

1. สนับสนุนการดำเนินงาน สร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทันตกรรมป้องกันและรักษาในเด็กวัยเรียน ตามมาตรฐานสากล โดยเน้นการจัดบริการทันตกรรมแบบผสมผสานอย่างสมบูรณ์ในเด็กป.1

2. สนับสนุนการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทันตกรรมป้องกันและรักษาในหนูงวัย ตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานสากล โดยเน้นการจัดบริการทันตกรรมแบบผสมผสานอย่างสมบูรณ์ในเด็กปฐมวัย ตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ให้ภายในบริการประจำตัวต้องจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับการดูแลสุขภาพช่องปากในกลุ่มเป้าหมาย หลักอ่อน弱 ชั้นเด่น โดยระยะบุราษะ เอียด กิจกรรม ระยะเวลาที่จะดำเนินการ จำนวนเป้าหมาย ให้ครอบคลุมจำนวน สถานศึกษา/ศูนย์เด็กเล็กในพื้นที่

การบริหารจัดการงบประมาณข้อ 1.2 และ 1.3 สำหรับเขตสุขภาพ 2 เนตได้แก่ สำนักงาน หลักประกันสุขภาพแห่งชาติสาขาเขต 9 นครราชสีมา และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสาขาเขต 13 กรุงเทพมหานคร สามารถกำหนดแนวทางการจ่ายเป็นอย่างอื่นได้ แต่ต้องให้ได้ผลงานและข้อมูลบริการตามที่ สปสช.กำหนด โดยคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพระดับเขต พิจารณาปรับรายละเอียดการบริหารจัดการ ตามบริบทของพื้นที่ได้ ภายใต้กรอบการบริหารงบบุคลากรทันตสุขภาพ

2. งบสนับสนุนและพัฒนาระบบบริการทันตกรรม

เพื่อสนับสนุนระบบการบริหารจัดการระดับพื้นที่ให้เกิดการดำเนินงานทันตสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการพัฒนาระบบบริการทันตกรรมให้เกิดแนวทาง/นวัตกรรมในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพ/ การผลิต /กระจายทันตบุคลากร สนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูลทันตสาธารณสุข และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระบบสุขภาพช่องปากระดับชาติ

ทั้งนี้ รายละเอียดการดำเนินงานและการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตาม สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด

3. งบกันตกรรมประดิษฐ์ (ฟันเกี้ยม)

3.1 แนวทางการจัดสรร

จัดสรรงบประมาณจำนวน 2.25 บาทต่อประชากรสิทธิ UC เพื่อเป็นค่าชดเชยบริการให้แก่หน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ที่ได้ให้บริการใส่ฟันเทียมแก่ผู้มีสิทธิหลักประกันสุขภาพเท่าที่แพทย์เห็นจำเป็น โดยเน้นการให้บริการในผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป (สิทธิ UC รวมสิทธิว่าง) ตามรายการที่ระบุในบัญชี ประเภทและอัตราค่าคงค่าวุปกรณ์และอัตราเบี้ยมในการบำบัดรักษาโดยภายนอกภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ปีงบประมาณ 2554)

3.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

1. หน่วยบริการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการให้บริการพันเที่ยมตามที่เกิดขึ้นจริง ไม่เกินราคากลางที่กำหนดในคู่มือแนวทางปฏิบัติในการขอรับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขปีงบประมาณ 2554

2. หน่วยบริการบันทึกข้อมูลการให้บริการด้วยโปรแกรม e-Claim โดยต้องบันทึกรหัสอุปกรณ์พันเที่ยมตามที่ให้บริการจริง ตามบัญชีประเภทและอัตราค่าชาววัยเด็กและอุปกรณ์ในการบำบัดโรคฯ ภายใน 15 วันหลังให้บริการ

3. สปสช. ทบทวนค่าใช้จ่ายชดเชยตามราคากลางที่หน่วยบริการเรียกเก็บ แต่ไม่เกินราคากลางของแต่ละรายการตามที่กำหนดในคู่มือแนวทางปฏิบัติในการขอรับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขปีงบประมาณ 2554 ทั้งการให้บริการ กรณีผู้ป่วยนอก หรือกรณีผู้ป่วยใน

4. สปสช. ทำการตัดข้อมูลตามรอบที่กำหนด พิจารณาตรวจสอบและออกรายงานการจ่ายเงินจริงให้หน่วยบริการทราบทาง www.nhso.go.th/acc

ในกรณีที่หน่วยบริการต้องการอุทธรณ์การจ่ายชดเชยบริการพันเที่ยมให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติในการอุทธรณ์ การจ่ายชดเชย ตามที่กำหนดในคู่มือแนวทางปฏิบัติในการขอรับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขปีงบประมาณ 2554

บทที่ 4

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง



บทที่ 4

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานบริการทันตสาธารณสุข จำเป็นต้องอาศัยหน่วยงานในพื้นที่ทุกระดับในการพัฒนาระบบ และกลไกการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้กระบวนการบรูณากลางทั้งในด้านกำลังคนและงบประมาณ อันจะส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีโอกาสในการเข้าถึงบริการเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น บทบาทของหน่วยงานในพื้นที่จึงมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดบริการทันตสาธารณสุข ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

1. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

- 1.1 ขับเคลื่อนและประสานนโยบายในระดับประเทศกับกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 ชี้แจง ทำความเข้าใจหลักเกณฑ์แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุข รวมทั้งให้คำปรึกษา แก่หน่วยบริการ และหน่วยงานในพื้นที่
- 1.3 บริหารจัดการงบประมาณ ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมุ่งให้เกิดการบูรณาการในระดับพื้นที่ ร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในรูปแบบคณะกรรมการ
- 1.4 สนับสนุนให้พื้นที่สามารถดำเนินงานทันตสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.5 ร่วมกำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
- 1.6 รวบรวม วิเคราะห์ สรุปแผน/ผลการดำเนินงาน และงบประมาณ
- 1.7 กำกับ ติดตามและสนับสนุนให้ สปสช. สาขาจังหวัด กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น และพื้นที่ ร่วมถึงหน่วยบริการ ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเบตพื้นที่

- 2.1 จัดให้มีคณะกรรมการทันตสาธารณสุขระดับ สปสช. เขต โดยเป็นกลไกที่จัดตั้งขึ้นภายใต้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพระดับเขตพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติแผนงาน/โครงการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งปัจจุบันจังหวัด ติดตามและประเมินผลการบริหารงานบริการทันตกรรมของทุกจังหวัดในเขต
- 2.2 ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน เป้าหมายและงบประมาณบริการทันตกรรมในระดับจังหวัด
- 2.3 สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของหน่วยบริการในพื้นที่
- 2.4 ผลักดัน สนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของจังหวัด/หน่วยบริการและเครือข่าย

2.5 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก สำหรับแผนงาน/โครงการ ในระดับจังหวัดและหน่วยบริการ และรายงานให้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพด้วยพื้นที่ ทราบ

2.6 ประเมินภาพรวมผลการดำเนินงานระดับจังหวัด พร้อมจัดส่งแก่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัด)

3.1 จัดให้มีคณะกรรมการ/คณะกรรมการที่ดำเนินการระดับจังหวัดรับผิดชอบ (ตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ดังเอกสารที่แนบในภาคผนวก) โดยมีทันตแพทย์ หรือ ทันบุคลากร หรือผู้ที่เหมาะสมเป็นผู้จัดการระบบบริหารจัดการงานบริการทันตสาธารณสุข เพื่อประสาน เรื่องยอง ผลักดันการปฏิบัติ

3.2 กำหนดพิธีทางและนโยบายการจัดบริการทันตสาธารณสุขในระดับจังหวัด

3.3 ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน การกำหนดเป้าหมาย และงบประมาณบริการทันตกรรมของหน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการในจังหวัด

3.4 การสนับสนุน/ผลักดันหน่วยบริการประจำและหน่วยบริการเครือข่าย ให้สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด

3.5 พัฒนาระบบ กลไก การบริหารจัดการ การพัฒนาระบบข้อมูลรายงาน เพื่อการกำกับ ติดตาม ประเมินผล รวมทั้งผลการใช้จ่ายงบประมาณภายในจังหวัด

3.6 วิเคราะห์ข้อมูลผลงาน เพื่อใช้ประโยชน์ด้านการจัดทำแผนเชิงบูรณาการงานทันตสาธารณสุข ในระดับจังหวัด

3.7 รณรงค์ประชาสัมพันธ์/สร้างกระแส เพื่อกระตุ้นให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ทันตสาธารณสุขในพื้นที่

3.8 สร้างการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย เช่น หน่วยบริการภาคราชการ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เกิดการพัฒนาระบบบริการที่เพิ่มการเข้าถึงระบบบริการทันตสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่

3.9 ประสาน ติดตามและรวบรวมรายงานผลการดำเนินงานภายใต้ความรับผิดชอบ วิเคราะห์ข้อมูล ผลการดำเนินงาน พร้อมจัดส่งให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขตพื้นที่ ตามรูปแบบ/วิธีการ ที่คณะกรรมการทันตสาธารณสุขระดับ สปสช. เขต กำหนด

4. หน่วยบริการ

4.1 รวบรวมข้อมูล/เป้าหมายการดำเนินงาน เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับกลุ่มเป้าหมายหลัก (เด็กก่อนวัยเรียน เด็กวัยเรียน(เน้นกลุ่มเด็ก ป.1) หญิงตั้งครรภ์และผู้สูงอายุ) และจัดทำแผนงาน/โครงการ สำหรับบริการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในกลุ่มเป้าหมายอื่น

4.2 ให้บริการทันตกรรมตามแผนงานที่กำหนด และรายงานข้อมูลบริการเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการจัดบริการ และส่งข้อมูลตามระบบรายงานและโปรแกรมที่กำหนด

4.3 พัฒนา/สนับสนุนศักยภาพเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิเพื่อรองรับการจัดบริการแก่กลุ่มเป้าหมายในชุมชน

4.4 ประสานเชื่อมโยงชุมชนเพื่อแสวงหาทรัพยากรสนับสนุนการจัดบริการทันตกรรม เพื่อกำชูและประชาชัąนในชุมชนได้อย่างทั่วถึง

4.5 ประสานติดตามและร่วบรวมรุ่ยงานผลการดำเนินงานภายใต้ความรับผิดชอบ วิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงาน พร้อมจัดส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตามรูปแบบ/วิธีการที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำหนด

5. คณกรรมการประสานงานสาธารณสุขอำเภอ

5.1 วิเคราะห์ข้อมูล ทั้งด้านสภาวะทันตสุขภาพ ทรัพยากร กำลังคน ทั้งภายในออกและในพื้นที่ โดยการประสานกับหน่วยบริการและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อวางแผนการดำเนินงาน

5.2 จัดทำแผนงาน ลงเสริมสุขภาพช่องปากในระดับอำเภอโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนท้องถิ่น/ทันตบุคลากร และภาคประชาสัมคม

5.3 นิเทศติดตาม ให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน

5.4 ประเมินผล เพื่อรายงานคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากระดับจังหวัดตามรูปแบบ/วิธีการที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำหนด

6. คณกำจับกันตสาธารณสุขระดับ สปสช.เขต

6.1 กำหนดทิศทางและนโยบายการจัดบริการสุขภาพช่องปาก และครอบบริหารงบประมาณรวมทั้งจัดทำแผนสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในระดับเขตพื้นที่ ให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด

6.2 พิจารณาและอนุมัติแผนงาน โครงการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและรัฐการจัดบริการระดับจังหวัด ตามแนวทางการดำเนินงานกองทุนทันตกรรม

6.3 ติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ ในระดับจังหวัดและหน่วยบริการให้ คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพระดับเขตพื้นที่ ทราบ

6.4 ลงเสริมการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ภาคประชาสัมคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานพัฒนางานทันตสาธารณสุข ให้มีประสิทธิภาพ

6.5 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามที่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ/ คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพระดับเขตพื้นที่ มอบหมาย

คณะกรรมการทันตสาธารณสุขระดับ สปสช.เขต มีองค์ประกอบดังนี้

- 1) ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต หรือผู้แทน เป็นประธานคณะกรรมการ
- 2) ทันตแพทย์ หรือทันตบุคลากร หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (จังหวัดละ 1 ท่าน)
- 3) ผู้แทนหน่วยงานวิชาการ/หน่วยงานอื่นในพื้นที่/ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามความเหมาะสมของแต่ละเขต
- 4) เจ้าหน้าที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต ทำหน้าที่คณะกรรมการและเลขานุการ

บทที่ 5

ตัวชี้วัด การติดตามและประเมินผล



บทที่ 5

ตัวชี้วัด การติดตามและประเมินผล

เพื่อให้หน่วยบริการสามารถจัดบริการทันตสุขภาพและดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากได้อย่างราบรื่น ในปีแรกนี้ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงกำหนดตัวชี้วัดและแนวทางติดตามการดำเนินงานดังนี้

1. ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัดกระบวนการ

1.1.1 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัด

- 1) คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากระดับจังหวัด มีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่อย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี
- 2) มีระบบการจัดเก็บและฐานข้อมูลสภาวะทันตสุขภาพในภาพรวมของระดับจังหวัด

1.1.2 คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขอำเภอ

- 1) มีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยทันตบุคลากร ผู้แทนห้องถิน และภาคประชาสังคม
- 2) มีการประชุมคณะกรรมการในอ้อยกว่า 3 ครั้ง/ปี เพื่อพิจารณาและติดตามงานแผนดำเนินงานทันตสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วยงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักในพื้นที่

ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากระดับจังหวัด และคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขอำเภอรายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามเกณฑ์ ตัวชี้วัดกระบวนการให้แก่ กองทุนพัฒนาระบบสปสช. ภายในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2554 โดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัด เป็นผู้รับรวมรายทั้งหมดให้กับ สปสช.เขต โดยมีประเด็นในการจัดทำ เอกสารสรุป ดังนี้

- 1) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัด โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากระดับจังหวัด

- สรุปย่อรายละเอียด /ผลลัพธ์ ของแผนงาน/โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด

- รายงานการประชุม ในแต่ละครั้งที่มีการพิจารณาและติดตามงานแผนดำเนินงาน/โครงการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากระดับจังหวัด

2) คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขอำเภอ

- สรุปย่อรายละเอียด /ผลลัพธ์ ของโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพช่องปากทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักในพื้นที่

- รายงานการประชุม ในแต่ละครั้งที่มีการพิจารณาและติดตามงานแผนดำเนินงานโครงการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักในพื้นที่

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขอำเภอ ที่ประกอบด้วยทันตบุคลากร ผู้แทนท้องถิ่น และภาคประชาสัมคม

เมื่อคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขอำเภอสรุปเอกสารในประเดิมข้างต้นเสร็จแล้ว ให้ร่วบรวมเอกสารส่งให้กับ สปสช.สาขาจังหวัด เป็นผู้ร่วบรวมรายงานทั้งหมดให้กับ สปสช.เขต เพื่อรายงานผลการดำเนินงานให้กับกองทุนทันตกรรม สปสช.ทราบต่อไป

1.2 ตัวชี้วัดผลผลิต

1) เด็กนักเรียนชั้น ป.1 ในพื้นที่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากในปีการศึกษา 2554 ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70

2) เด็กนักเรียนชั้น ป.1 ได้รับการบริการทันตกรรมผสมผสานอย่างสมบูรณ์ (complete treatment) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของเด็กนักเรียนชั้น ป.1 ที่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก

3) จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการใส่ฟันเทียม 30,000 คนต่อปี

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2554 นี้ ยังคงมีตัวชี้วัดเพื่อประกอบการประเมิน เกณฑ์คุณภาพระดับหน่วยบริการประจำปี/ปัจฉນภูมิ ได้แก่ การเข้าถึงบริการทันตกรรมและงานทันตสาธารณสุขที่จำเป็น ตามที่สำนักงานหลักประจำสุขภาพแห่งชาติเคย์พัฒนาขึ้นในปีงบประมาณ 2553 (รายละเอียดใน เกณฑ์คุณภาพบริการปัจฉนภูมิ และแนวทางการประเมิน “เอกสารประกอบการดำเนินการ งบจ่ายเพิ่มเติมตามเกณฑ์คุณภาพบริการระดับปัจฉนภูมิ”)

2. การติดตามและประเมินผล

1.1 การเยี่ยมติดตาม

2.2 ภาระงานผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นภาระมากเกินไป

2.3 การวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลพื้นเที่ยมจากฐานข้อมูลโปรแกรม E-claim

2.4 การส่งรายงานผลการดำเนินงานมีดังนี้

2.4.1 กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด ให้ทุกหน่วยงานที่ได้รับอนุมัติแผนงาน/โครงการดำเนินการส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ไปยัง สปสช. สาขาจังหวัดตามเงื่อนไขเวลาที่กำหนดไว้ในแผนงาน/โครงการ

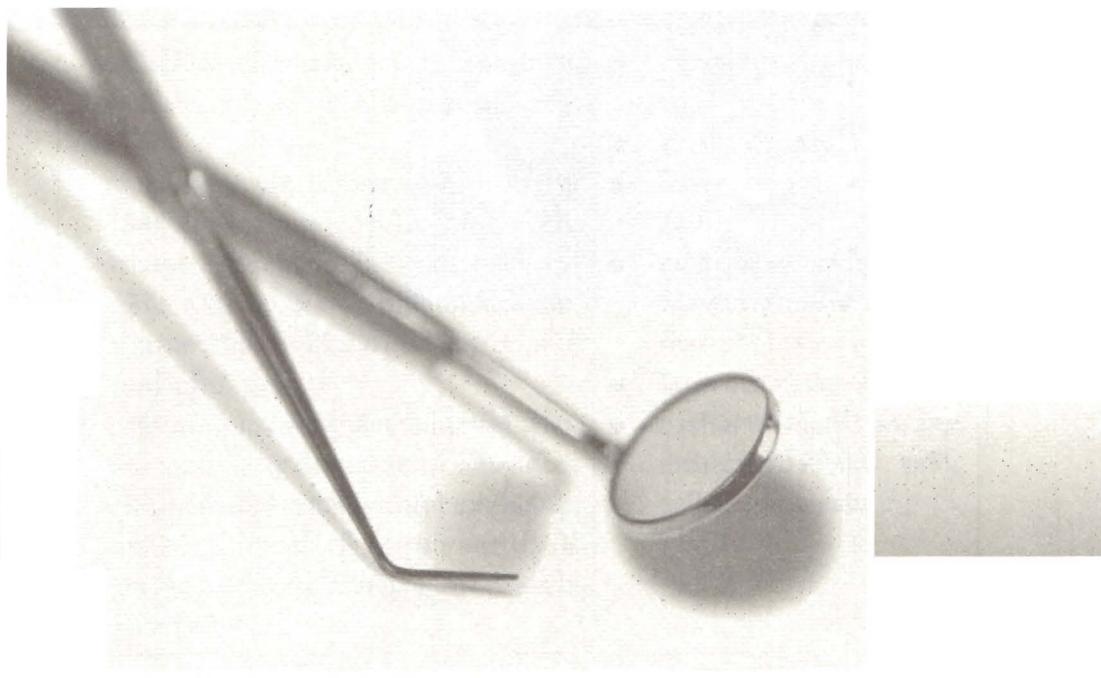
2.4.2 กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับหน่วยบริการประจำ

1) กรณีการให้บริการทันตกรรมของหน่วยบริการระดับต่างๆที่ให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ข้างต้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนดให้บันทึกการตรวจสุขภาพช่องปากและการให้บริการทันตกรรมแก่เด็กนักเรียนลงในโปรแกรม sealant ที่สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัยพัฒนาขึ้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถศึกษารายละเอียดการจัดส่งรายงานและผลการปฏิบัติงานได้จาก “คู่มือการสำรวจ และรายงานเพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามกลุ่มอายุ ปีงบประมาณ 2554” จัดทำโดยสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข อนึ่ง สปสช. อาจขอให้หน่วยงานจัดส่งรายงานตามที่สปสช. ขอเพิ่มเติมได้ในภายหลัง

2) ให้ทุกหน่วยงานที่แผนดำเนินการผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วส่งรายงาน ฉบับสมบูรณ์ไปยังคณะกรรมการสาธารณสุขประจำอำเภอตามเงื่อนไขเวลาที่กำหนดไว้ในแผน

บทที่ 6

ประเด็นและขอบเขตการกำเพບงาน/ โครงการกันตสาธารณสุข



บทที่ 6

ประเด็นและขอบเขตการกำแพงงาน/โครงการกับตสาสารณสุข

เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมและป้องกันสุขภาพช่องปากในระดับจังหวัด CUP/ PCU/สอ./หน่วยงานอื่น ไม่เกิดการซ้ำซ้อน กับการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทั้งต่ำกว่าและสูงกว่าในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับหน่วยบริการประจำ ยุ่งทุนทันตกรรมจึงได้นำตัวอย่างกิจกรรมสร้างเสริมและป้องกันสุขภาพช่องปาก ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความเห็นของทีมหันตนคุลากอร์ฟีประสนบริการฟันทำงานในพื้นที่ โดยแบ่งกิจกรรมออกตามกลุ่มเป้าหมายและจำแนกกิจกรรมออกเป็น 2 ส่วน คือ กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก และกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด และ กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทั้งต่ำกว่าและสูงกว่า ในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับหน่วยบริการประจำ ทั้งนี้กิจกรรมที่เสนอเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น ไม่ได้เป็นการบังคับให้ดำเนินตาม แต่ละพื้นที่ต้องดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์ของจังหวัด และกำหนดกิจกรรมและเป้าหมายในแผนจังหวัดและแผน CUP เอง

กลุ่มเป้าหมาย	สร้างเสริมสุขภาพช่องปากและกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด	กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทั้งต่ำกว่าและสูงกว่า ในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับหน่วยบริการประจำ
หญิงมีครรภ์	<p>- ควรเป็นโครงการที่จะกระตุ้นให้แม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือ คนในครอบครัว หันมาใส่ใจใน 3 ประเด็นเป็นอย่างน้อย ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> การดูแลสุขภาพช่องปากของหญิงตั้งครรภ์ที่บ้าน ได้อย่างถูกต้อง (เพราะส่วนใหญ่แล้วเมื่อได้รับ การสอนการดูแลสุขภาพช่องปากตนเองแล้วจาก คลินิก ANC และ เมื่อคลอดไปบ้านมากจะพยายาม ทำตามความเคยชินที่ผ่านมา ไม่ค่อยทำตามที่ได้ รับความรู้ไป) การกระตุ้นให้มีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หรือ ถ้าแม่ ต้องการจะเลี้ยงลูกด้วยนมขาด (ด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตาม) ก็ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ แม่หรือคนใน ครอบครัว สามารถเลี้ยงเด็กด้วยนมขาดอย่างถูกวิธี และกิจกรรมควรบูรณการร่วมกับโครงการสายใย รักษครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพช่องปาก ● ตรวจสุขภาพช่องปาก ● ฝึกทักษะการแปรงฟันอย่างมี คุณภาพ ● สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมป้องกัน ทั้งดูแลภายในคลินิก ANC เช่น พ่น-อาหาร-โภชนาการ ● โครงการเยี่ยมแม่หลังคลอด ● การรักษาทางทันตกรรมตามมาตรฐาน ที่ระบุเน้น อุดฟัน, ขูดหินน้ำลาย, ถอนฟัน

¹ พ.มาลี วันทนากิตติ, พญ.วารี สุดากุลย์ธี, พญ.วรางคณา อินโนโลหิต, พญ.สุวิยา รักเจริญ รวบรวมโดย พญ.สุนีวงศ์คงคานทร์

กลุ่มเป้าหมาย	สร้างเสริมสุขภาพช่องปากและกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด	กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับหน่วยบริการประจำ
	<p>3. การดูแลสุขภาพช่องปากลูกได้อย่างถูกวิธี เมื่อกลับไปอยู่บ้าน (ซึ่งอาจกำหนดเป็นโครงการกิจกรรมเยี่ยมบ้านที่ Effective กว่าที่ทำกันอยู่ในปัจจุบัน ความมีความต่อเนื่อง ไม่ใช่เยี่ยมครั้งเดียว หาย เมื่อน้ำที่ทำกันอยู่ในปัจจุบันและควรจะดำเนินการต่อเนื่องไปกับกิจกรรมดำเนินงาน ในกลุ่มวัยเด็ก ๐-๒ ปี ด้วย)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เยี่ยมบ้านหลังคลอด โดยทันตบุคลากร หรือ พนท.สส. หรือ อสม. ที่ผ่านการอบรม ● ชุมชนสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ 	
กลุ่มเด็กปฐมวัย ใน WCC	<p>ควรเป็นโครงการที่จะกระตุ้นให้คนในครอบครัวหรือชุมชนหันมาใส่ใจ ประเด็นต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนม ดังที่เคยกล่าวมาแล้วในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ (ในพื้นที่การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่น้อยมาก และมักเลิกนมขาดช้ามากๆ ด้วย แปลว่า การให้น้ำนมสูญเสียช้าอย่างเดียว ไม่Work ต้องทำอะไรสักอย่างที่จะส่งผลต่อการเลี้ยงดูด้วยนมแม่ หรือ ถ้าเด็กกินนมขาดก็ต้องกินอย่างถูกวิธี เลิกขาดในเวลาที่เหมาะสม) 2. พฤติกรรมการเลี้ยงดูในด้านอื่นๆ นอกจากรหุติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมที่กล่าวมาข้างต้น เช่น พฤติกรรมการบริโภคขนม พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่ไม่เหมาะสมต่างๆ เป็นต้น 3. พัฒนาศักยภาพผู้ดูแลสุขภาพช่องปากเด็กที่บ้าน 4. พัฒนาศักยภาพด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในกลุ่มเด็ก WBC ให้เจ้าหน้าที่ใน สอ./PCU/รพ.สต. 	

กลุ่มเป้าหมาย	สร้างเสริมสุขภาพช่องปากและกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด	กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับหน่วยบริการประจำ
กลุ่มเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็ก	<p>ควรเป็นโครงการที่จะกระตุ้นให้ครู/ผู้ดูแลเด็ก/ผู้ปกครองหรือชุมชน (รวม อปท. ด้วยกัน) หันมาใส่ใจ ในประเด็นต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบบริโภคของเด็ก โดยเฉพาะ พฤติกรรมการบริโภคหวาน และเค็ม พัฒนาระบบการแปรงฟัน โดยเฉพาะการ แปรงฟันหลังอาหารกลางวันและก่อนนอน (การแปรงฟันก่อนนอนจะน้อยมาก) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการที่เด็กจะมี สุขภาพช่องปากที่ดี การพัฒนาศักยภาพครู/ผู้ดูแลเด็กในการ ส่งเสริมทันตสุขภาพ <ul style="list-style-type: none"> จัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพ ลดปริมาณหวาน แปรงฟันในศูนย์เด็ก จัดทำโครงการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ สร้างเสริมสุขภาพช่องปากเด็ก ทั้งกลุ่มครู, ผู้ปกครอง และห้องถินในศูนย์เด็ก จัดบริการให้คำปรึกษาแก่กลุ่มนี้ยังไง กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เสี่ยง 	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำฐานข้อมูลสุขภาพช่องปาก การตรวจช่องปากเด็ก และให้ความ รู้ต่างๆ เกี่ยวกับสุขภาพช่องปากกับ ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง หาฟลูออร์ไนต์ (ชนิดไดก์) ตามความ เหมาะสม (ชนิดไดก์ได้ ตามความ เหมาะสม) ให้แก่ เด็กเล็ก แปรงฟัน หลังอาหารกลางวัน จากแปรงสีฟัน- ยาสีฟัน จัดบริการเคลื่อนที่อบรมร่องฟันตาม ความจำเป็น การอุดฟัน ถอนฟัน รักษาโพรง ประสาทฟันน้ำนมตามความจำเป็น
กลุ่มนักเรียน ประถมศึกษา	<p>ควรเป็นโครงการที่จะกระตุ้นให้ครู/นักเรียน/ผู้ปกครองหรือชุมชน(รวม อปท. ด้วย)หันมาใส่ใจ ในประเด็นต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบบริโภคของเด็ก โดยเฉพาะ พฤติกรรมการบริโภคหวาน และเค็ม พัฒนาระบบการแปรงฟัน โดยเฉพาะ การแปรงฟันหลังอาหารกลางวันและก่อนนอน (การแปรงฟันก่อนนอนจะน้อยมาก) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการที่เด็กจะมี สุขภาพช่องปากที่ดี การพัฒนาศักยภาพครูในการส่งเสริม ทันตสุขภาพ <ul style="list-style-type: none"> จัดทำสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพ, ลดปริมาณหวาน, แปรงฟัน 	<ul style="list-style-type: none"> การจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพช่องปาก ตรวจสอบสุขภาพช่องปากนักเรียน ป.1-6 หาฟลูออร์ไนต์ (ชนิดไดก์ได้ ตามความ เหมาะสม) เคลื่อนที่อบรมร่องฟันนักเรียน ป. 1-6 แปรงฟันหลังอาหารกลางวัน, จาก แปรงสีฟัน-ยาสีฟัน ถอนฟันน้ำนมแก่ นร. ป. 1-6 เพื่อ ป้องกันการซ้อนเกของฟันแท้ การ เจริญผิดปกติของเคลื่อนที่ฟันแท้ และ ป้องกันการเจริญเติบโตผิดปกติของ ขากรรไกร ได้แก่ Prolong Tooth, Root Retained (RR) เป็นต้น

กลุ่มเป้าหมาย	สร้างเสริมสุขภาพช่องปากและดูแลรักษา บริการระดับจังหวัด	กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ทันตกรรมป้องกันและรักษา ในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับ หน่วยบริการประจำ
	<ul style="list-style-type: none"> สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ ส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็ก ทั้งกลุ่มครู, นักเรียน, ผู้ปกครอง 	<ul style="list-style-type: none"> บริการทันตกรรมบำบัดพื้นฐาน เชิงรุก อุดฟันแท็ปเพื่อป้องกันการผุ ฉุกเฉิน, ชุดหินปูน
การทำงานเชิงรุก ในชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> เฝ่าระวังโรคและความผิดปกติในกลุ่มเฉพาะ รูปแบบเฝ่าระวังฯ แบบชุมชนมีส่วนร่วมหรือ โดยชุมชนเอง เฝ่าระวังปัจจัยสิ่งแวดล้อม เช่น การตรวจหา ฟลูออยด์ในน้ำบริโภคของชุมชน (ค่าใช้จ่ายใน การเก็บน้ำ ค่าส่งและค่าตรวจ) ในรูปแบบเฝ่า ระวังฯ แบบชุมชนมีส่วนร่วมหรือโดยชุมชนเอง จัดทำที่และกระบวนการประชุมแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และร่วมกันสร้างนโยบาย สาธารณะ/มาตรการเชิงสังคม/การจัดการ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ 	
ผู้สูงอายุ (60 ปี ขึ้นไป)	กิจกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากร่วมกับชุมชน ผู้สูงอายุ	<ul style="list-style-type: none"> งานสร้างเสริมสุขภาพช่องปากเชิงรุก ได้แก่ ทำกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพ ช่องปากในชุมชนผู้สูงอายุ และ คลินิกผู้ป่วยโศรรัจ ตรวจสุขภาพช่องปาก และ OHI จัดบริการทันตกรรมป้องกันแก่ผู้ป่วย ในรายที่จำเป็น เช่น การให้ฟลูออยด์ เฉพาะที่ ในผู้ป่วยได้รับการฉายแสง, ผู้ป่วยโศรรัจ และผู้ที่ใส่ฟันปลอม เป็นต้น ให้บริการทันตกรรมพื้นฟู เพื่อ ให้สามารถบดเคี้ยวได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - การใส่ฟันเทียมทั้งปาก - การใส่ฟันเทียมบางส่วนทดแทนได้

กลุ่มเป้าหมาย	สร้างเสริมสุขภาพช่องปากและกระตุ้นการจัดบริการระดับจังหวัด	กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากทันตกรรมป้องกันและรักษาในกลุ่มเป้าหมายหลักระดับหน่วยบริการประจำ
กลุ่มผู้พิการ	<p>1. ควรเป็นโครงการที่เน้นพัฒนาศักยภาพให้คนในครอบครัวหรือตัวผู้พิการเองมีขีดความสามารถในการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้พิการ</p> <p>2. การสร้างระบบให้บริการทันตกรรมเคลื่อนที่แก่ผู้พิการถึงที่บ้าน ซึ่งรวมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในกลุ่มผู้พิการและผู้ดูแลผู้พิการ (สมาชิกอาจเป็น อสม. หรือคุณในชุมชนหรือตัวผู้พิการเอง) ด้วยการปัญหาสุขภาพช่องปากร่วมกับทีมคัดกรองของ รพ. และส่งต่อรักษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การตรวจสุขภาพช่องปาก (แนะนำให้ทำพร้อมๆ ไปกับออกเยี่ยมบ้านของทีม Home Health Care) ● การให้ทันตสุขศึกษา ● การสร้างช่องทางด่วนบริการรักษาในกรณีที่ผู้ป่วยมีปัญหาสุขภาพช่องปากหรือถ้าเกินศักยภาพครัวเรือนมีการส่งต่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลแม่ข่าย

คัดลอกบางส่วนจาก เอกสารประกอบการประชุม “โครงการจัดประชุมนำเสนอผลงานเด่นการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพช่องปากปี 2553” วันที่ 13-15 กันยายน 2553 ณ ห้องประชุมโรงเรียนมหาวิทยาลัยเมือง กรุงเทพฯ

พนก 1

ชุดสิกธิประยุกต์ภาษาไทยองค์ทุนกันตกรรม

กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม	ผู้มีสิทธิ
1. หญิงมีครรภ์ 1.1 ขณะมีครรภ์	1.ตรวจสุขภาพของปาก	ผู้มาฝากครรภ์ครั้งที่ 1 หรือครั้งที่ 2
	2.ให้ความรู้สุขภาพของปาก และฝึกทักษะการแปรงฟัน	ผู้มีครรภ์ทุกคน
1.2 หญิงหลังคลอด (ภายใน 6 สัปดาห์.หลังคลอด)	ให้ความรู้การดูแลสุขภาพของปากเด็ก และการทำความสะอาดอเดียนในเด็กที่เริ่มมีฟันขึ้น	หลังคลอด
1.3 หญิงมีครรภ์ที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคปริทันต์	ฝึกควบคุมควบคุมที่รีบายน้ำของปาก	หญิงมีครรภ์ที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคปริทันต์
1.4 หญิงมีครรภ์ที่จำเป็นต้องรักษาทางทันตกรรม	จัดบริการทันตกรรมรักษาตามความจำเป็นในหญิงมีครรภ์ได้แก่ ขูดหินปูน อุดฟัน ถอนฟัน	หญิงมีครรภ์ที่จำเป็นต้องรักษาทางทันตกรรม

หมายเหตุ

การรักษาตามความจำเป็น (ขูดหินปูน อุดฟัน ถอนฟัน) สำหรับหญิงมีครรภ์สิทธิ UC ให้ใช้สิทธิการรักษาจากกองทุนทันตกรรม สิทธิประกันสังคม ให้ใช้สิทธิประกันสังคมก่อน หากต้องมีการรักษาเพิ่มเติม สามารถเบิกจ่ายได้จากกองทุนนี้ สวนสิทธิการรักษา สวัสดิการราชการ ให้ใช้สิทธิการรักษาดังกล่าวจากต้นสังกัด

กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม	ผู้มีสิทธิ
2. เด็กปฐมวัย 2.1 แรกเกิด – อายุ < 3 ปี	<p>1) งานสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและป้องกันโรคใน WBC ประกอบด้วย</p> <p>1.1 ตรวจสุขภาพช่องปาก เพื่อตรวจความสะอาดของลิ้น เหงือกฟัน และประเมินพัฒนาระบบที่เลี้ยงต่อสุขภาพช่องปาก</p> <p>1.2 จัดระบบเฝ้าระวังที่สามารถติดตามพัฒนาระบบที่เปลี่ยนไปของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>1.3 ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กในการดูแลสุขภาพช่องปาก ฝึกทักษะ การแปรรูปน้ำนม และการป้องกันสารตะกั่วจากของเล่น</p> <p>1.4 ทางลู่อิริยาบถนิช</p> <p>1.5 มอบแบ่งสีฟันหรือมีกิจกรรมดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก</p>	ทุกคน (แรกเกิด, 7 วัน, 1 เดือน, 2 เดือน, 4 เดือน, 6 เดือน, 9 -12 เดือน, 18 เดือน, 2 ปี, 2 ปีครึ่ง)
		ทุกคน (6 เดือน-2 ปีครึ่ง)
		ทุกคน
		ผู้มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดฟันผุ
		ทุกคน (9 เดือน และ 1.5 ปี)
2.2 เด็กแรกเกิด-< 6 ปี ที่ไม่ได้มารับบริการในรพ./ศสช./รพสต.	จัดบริการเยี่ยมบ้านในรายที่ไม่มารับบริการในรพ./ศสช./รพสต.	เด็กก่อนวัยเรียนที่ไม่ได้มารับบริการในรพ./ศสช./รพสต.

กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม	ผู้มีสิทธิ
2.3 อายุ 3 – < 6 ปี	1) งานสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและป้องกันโรคใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนอนุบาล/ ชุมชน 1.1 การตรวจช่องปาก	ทุกคน
	1.2 ให้ความรู้แก่เด็กในการดูแลสุขภาพช่องปากและฝึกการทำความสะอาดช่องปาก	ทุกคน
	1.3 ให้ความรู้แก่ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก	ทุกคน
	1.4 มอบแพร่สืบพัฒนามีฝึกการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก	ทุกคน
	1.5 จัดกิจกรรมแปรรูปพื้นหลังอาหารกลางวัน	ทุกคน
	1.6 จัดโครงการ/กิจกรรม ได้แก่ - จัดการสิ่งแวดล้อมใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนอนุบาลให้เอื้อต่อการมีสุขภาพพื้นที่ดี - ควบคุมอาหารหวานและอาหารที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพช่องปากในพัฒนาเด็กเล็ก/โรงเรียนอนุบาล - จัดทำโครงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอย่างเหมาะสม	ทุกคน

กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม	ผู้มีสิทธิ
3. เด็กวัยเรียน (กรณีเด็กระดับชั้นป. 1 เมื่อการจัดบริการทันตกรรมผสมผสานอย่างสมบูรณ์ ส่วนระดับชั้นป. 2-ป. 6 ให้บริการป้องกันและรักษาเฉพาะในรายที่จำเป็น)	<p>จัดบริการทันตกรรมผสมผสาน (comprehensive care) ประกอบด้วย</p> <p>1. งานสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมแปรรูปฟันหลังอาหารกลางวันในสถานศึกษา - จัดสิงแวดล้อมให้อื้อต่อสุขภาพฟัน - ทำโครงการฝึกทักษะการแปรรูปน้ำยาบุคคล - โครงการความร่วมมือของชุมชนในการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก <p>2. งานทันตกรรมป้องกันและงานรักษาประกอบด้วย</p> <p>2.1 ตรวจสุขภาพช่องปาก แนะนำ และวางแผนรักษา</p> <p>2.2 การเคลือบหลุมร่องฟัน</p> <p>2.3 การขุดฟันแท้และฟันน้ำนม, การขูดหิน, น้ำลาย, การถอนฟัน, การรักษาเพียงระยะพัฒนาน้ำนม</p> <p>2.4 ขัดฟันทำความสะอาดช่องปาก และ/หรือการใช้ฟลูออร์ไวนิลเจพาราที่</p>	<p>ทุกคน</p> <p>ทุกคน</p> <p>ผู้ที่มีพัฒนาการแท้ที่ 1 ขึ้น มีหลุมร่องฟันลึก</p> <p>ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพช่องปาก</p> <p>ผู้ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคฟันผุ</p>

กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม	ผู้มีสิทธิ
4. กลุ่มอายุ 15-60 ปี	1. สร้างเสริมสุขภาพช่องปากตามกลุ่มวัย 2. งานทันตกรรมป้องกัน 3. ตรวจสุขภาพช่องปาก 4. ตรวจคัดกรองมะเร็งในช่องปาก 5. ขัดฟันทำความสะอาดช่องปาก และ/หรือการใช้ฟลูออไรด์เฉพาะที่	ทุกคน เฉพาะในรายที่จำเป็น ทุกคน ผู้ที่เสี่ยงต่อการเกิดรากฟัน
	1. งานทันตกรรมพื้นฟู ได้แก่ - การใส่ฟันเทียมทั้งปากหมดได้ 1 ชิ้น บนหรือล่าง - การใส่ฟันเทียมทั้งปากหมดได้ 2 ชิ้น บนหรือล่าง - การใส่ฟันเทียมบางส่วนถอดได้ 1-5 ชิ้น - การใส่ฟันเทียมบางส่วนถอดได้มากกว่า 5 ชิ้น	ผู้ที่มีปัญหาการบดเคี้ยวเฉพาะสิทธิ UC
5. ผู้สูงอายุ (60ปีขึ้นไป)	1. การสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก 2. งานทันตกรรมป้องกัน 3. งานทันตกรรมพื้นฟู ได้แก่ - การใส่ฟันเทียมทั้งปากหมดได้ 1 ชิ้น บนหรือล่าง - การใส่ฟันเทียมทั้งปากหมดได้ 2 ชิ้น บนหรือล่าง - การใส่ฟันเทียมบางส่วนถอดได้ 1-5 ชิ้น - การใส่ฟันเทียมบางส่วนถอดได้มากกว่า 5 ชิ้น	ทุกคน เฉพาะในรายที่จำเป็นเฉพาะสิทธิ UC ผู้สูงอายุที่มีปัญหาการบดเคี้ยวเฉพาะสิทธิ UC

หมวด 2

รายชื่อผู้ประสานงาน

ชื่อ- สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทร	E-mail
นพ.กฤษ ลีทองอิน	ผู้จัดการกองทุนพัฒนาระบม	081-9182671 02-1415028	grit.l@nhso.go.th
ดร.พ.วิรัตน์ เอ่องพูลสวัสดิ์	ที่ปรึกษา	089-8700676 074-233888	wirat.e@nhso.go.th
พพ.กวี วีระเศรษฐ์สกุล	ที่ปรึกษา	084-7510934 042-325681	kawee.v@nhso.go.th
พพ.สันติ ศิริวัฒน์ไพบูล	ที่ปรึกษา	084-7512467 055-245111	santi.s@nhso.go.th
พพ.อรวรรณ ลัมปัญญาเลิศ	ที่ปรึกษา	084-7001650 02-141-5025	atthaporn.l@nhso.go.th
พพ.วุฒิชัย ลำดาวล	ที่ปรึกษา	084-4390127 045- 240591	wuttichai.l@nhso.go.th
น.ส.กฤษณา ใจส่งเสริม	Project Manager	081-5844944 02-1414203	kritsana.j@nhso.go.th
นางศศิธร ไชยสิทธิพร	Project Manager	084-4384866 02-1414190	sasithon.c@nhso.go.th
นายขาวศักดิ์ ศรีคำหน้อย	Project Manager เขต 1 จ.เชียงใหม่	089-7551630 053-203-536-42	kajohnsak.s@nhso.go.th
นางสาวประทิน อิมสุขศรี	Project Manager เขต 2 จ.พิษณุโลก	084-4390114 055-245111	pratin.e@nhso.go.th
นางกัญพัชร์ บูรณางูร	Project Manager เขต 3 จ.นครสวรรค์	089-959-0550 056-371831	kanyapat.b@nhso.go.th
จธ.หญิงภัทรพร โภห์เงิน	Project Manager เขต 4 จ. ยะลา	084-3372424 036-213205	patraporn.l@nhso.go.th
ภญ.ปรางวไล แหล่งชัย	Project Manager เขต 5 จ.ราชบุรี	086-6059204 032-332590	prangwalai.l@nhso.go.th

ชื่อ- สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์	E-mail
นายสุรพล เอกภานิชสกุลพร	Project Manager เขต 6 จ.ระยอง	081-5728890 038-864313-19	surapol.a@nhso.go.th
นายวีระศักดิ์ ชนะมาร	Project Manager เขต 7 จ.ขอนแก่น	086-8539600 043-365200-3	weerasak.c@nhso.go.th
นางภาคณ พัฒนาชนะ	Project Manager เขต 8 จ. อุดรธานี	081-965-1192 042-325681	pakamon.p@nhso.go.th
นายวีระชัย ก้อนมนี	Project Manager เขต 9 จ.นครราชสีมา	089-9491848 044-248870-4	werachai.k@nhso.go.th
พพ.วุฒิชัย ลำดาด	Project Manager เขต 10 จ.อุบลราชธานี	084-4390127 081- 605 4440	wuttichai.l@nhso.go.th
นายธงชัย สิทธิยุโน	Project Manager เขต 11 จ. สุราษฎร์ธานี	084-4390120 077-274811	thongchai.s@nhso.go.th
นางสาวกัญญาณี ณ พัทลุง	Project Manager เขต 12 จ. สงขลา	082-4318484 074-233888	pinyanee.n@nhso.go.th
นางบุญสิ่ง ชีวะเรืองโรจน์	Project Manager เขต 13 กทม.	089-9696494 02-9622345	boonsong.c@nhso.go.th

ภาคพนວก 3



ที่ สห 0228.07/๓๙๓

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวนันท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

๔ สิงหาคม 2553

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากระดับจังหวัด

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด

จากสถานการณ์ของนโยบายสุขภาพที่มุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพและเข้าถึงอย่างเป็นธรรม ทำให้ทั้งกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีนโยบายในเรื่องสุขภาพช่องปากเพิ่มขึ้น การจัดการหรือระบบรองรับของแต่ละจังหวัดมีความแตกต่าง หลายจังหวัดดำเนินการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากต้องมีการปรับปรุง พัฒนา ระบบบริการสุขภาพช่องปากอย่างบูรณาการ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผนยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด เครือข่ายบริการสุขภาพ การบริหารจัดการทรัพยากร การควบคุม กำกับ ประเมินผล และระบบข้อมูลสุขภาพช่องปาก จำเป็นต้องมีภาคีร่วมคิดร่วมทำ เพื่อให้แต่ละจังหวัดสามารถรองรับนโยบายด้านสุขภาพช่องปาก ได้อย่างเหมาะสม

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ทุกจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปาก ระดับจังหวัด ประกอบด้วย

- นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นประธานคณะกรรมการ
- ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจังหวัด เป็นรองประธานคณะกรรมการ
- ผู้แทนผู้อำนวยการโรงพยาบาลในจังหวัด, หัวหน้ากลุ่มงานที่เกี่ยวข้องในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, ผู้แทนทันตบุคลากรจากเครือข่ายบริการสุขภาพ และตัวแทนหน่วยงานอื่น ตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด
- ทันตแพทย์ หรือทันตบุคลากร ที่ปฏิบูรณ์ติงงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นเลขานุการและคณะกรรมการ

2. อำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย

- กำหนดพิธีทางและนโยบายการจัดบริการสุขภาพช่องปาก แผนการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากระดับจังหวัด
- จัดทำแผนกำลังคน และแผนพัฒนาศักยภาพของหันตบุคลากร
- บริหารจัดการด้านงบประมาณให้สอดรับกับพิธีทางและนโยบายที่กำหนด
- พัฒนาผลไกกระบวนการบริหารจัดการ การวางแผน การควบคุมกำกับ การประเมินผล และระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพช่องปาก
- ประสานและให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบบริการและกำลังคนด้านสุขภาพช่องปาก กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- แต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติมตามความจำเป็น

หากจังหวัดมีคณะกรรมการ คณะกรรมการ ทำงาน ในเรื่องสุขภาพช่องปากเดิมอยู่ ให้จังหวัด พิจารณาปรับปรุง หรือแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการภายใต้การกำกับของคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการ สุขภาพช่องปากระดับจังหวัด ตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการ สุขภาพช่องปากระดับจังหวัดต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ



(นายเสรี วงศ์หยก)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักบริการสาธารณสุข

โทร. 0 2590 1757, 1763

โทรสาร 0 2590 1757

๒๗



สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เลขที่ 120 หมู่ 3 ชั้น 2-4 อาคารรวมหน่วยงานราชการ

“ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550”

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร 10210